

İDARE MERKEZİ
ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU
İstanbul, Ankara Caddesi
No — 87

HAYAT

Fiatı her yerde 15 kuruş
seneligi, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Ecnebi Memleketlere 7,5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!

— NIETZSCHE —

Cilt: IV

Ankara, 15 Teşrinisani, 1928

Sayı: 103

Musahabe

Muallimin rolü

Yeni türk harflerinin T. B. M. Meclisinde kabulü, muallimin mesaisinin hürmetle yadına bir vesile daha oldu. Başvekil mütevazi ve çalışkan muallimi sitayişle zikretti. Memleketi dolaşıp gelen bir çok mebus arkadaşlar muhitlerinde mühim bir tarakki rehberi olan muallimleri taktirle yadediyorlar.

Terakyanın ücra bir köyünde ziyaret ettiğim bir muallim arkadaşımın onbeş yirmi senelik türlü iztiraplı yılların yükü altında bile mefkûresinden, gayretinden hiç bir şey kaybetmeyerek çocuklar ve yaşlılar arasında talim ve tenvir vazifesini aşkla ifa etmekte olduğunu gördüğüm zaman bu büyük muallim ruhu önünde derin bir minnet ve hürmet hissettim. Bu muallimin etrafını alan köylüler arasında yaşlılar memnuniyet ifade eden bir tavur ile:

— Efendi, diyorlardı, bu muallim yakamızı bırakmıyor ki. Sizi ille okutacağım diyor. Her gece bizim muhtar odası mektebe dönüyor.

Elbette böyle olacaktır. Vazifesinin ehemmiyetini ve vüs'atını bilen muallim kalbinde ve fikrinde topladığı manevî serveti kime tesadüf ederse ona dağıtmaya hazırdır.

Bilhassa milletlerin büyük inkılaplar geçirdikleri zamanlarda ve fertlerin vicdanları bu inkılap devirlerinde buhranlara maruz kaldıkları anlarda ruhları yeni hayatla işbaa en çok muallimler muvaffak olurlar. Esasen bu vazife onların mefkûreciliğinden geldiği kadar meşgul oldukları mevzuun da icaplarındandır:

Terbiye ferdin hayata tetabukunu istilzam etmiyor mu?

O hayata ki her an oluş hâlinedir. Bu sayruretin mahiyetini ve inkişafını sezen, gören ve ifade eden dahî ve mütefekkirlerden ilham alarak hali ve istikbali yapan en kudretli sanatkâr, hiç şüphe yok, muallimdir.

Türkiye islahat tarihi, yani, Türkiyenin kurunu vustaî teşkilât-

tan kurtularak garp medeniyeti ailesi arasına girmek için yaptığı gayretler ve hareketler tarihi mutalaa olununca en büyük hatalardan biri olarak ta muallim tesirinin lâzım olduğu kadar kavranmamış ve hesaba katılmamış olmasını saymak doğrudur. On dokuzuncu asrın islahat hareketleri esnasında Harbiye ve Sultanî.. mektepleri gayretleri yanında bir de muallim mektepleri gayreti olsaydı bu günkü türk cemiyetinin seviye derecesi farklı olurdu.

Cumhuriyet garp medeniyeti âlemine temamine girmek kararıle beraber türk muallimini düşündü; ve onun mütevazi fakat çok kıymetli mesaisini daima teşvik etti. Vicdanına ve büyük mefkûrelere mutî olmasını bilen türk muallimi de bu itimada lâyık olduğunu ekseriyetle fedakârlık derecesini bulan vazifeye merbutiyetiyle ispat eyliyor.

H. M.